

BA Bouw

Algemene Voorwaarden

B0096-4076V0000.01-01052018

Inhoud

Wij gebruiken de term 'polis' om uw verzekeringsovereenkomst aan te duiden.

Deze polis bestaat uit de Algemene Voorwaarden en de Bijzondere Voorwaarden.

Deze laatste hebben voorrang op de Algemene Voorwaarden in de mate dat ze ermee strijdig zijn. De waarborgen die u onderschreven hebt en waarvoor u dekking geniet, vindt u, samen met uw persoonlijke gegevens, terug in uw Bijzondere Voorwaarden.

Wij raden u aan beide aandachtig te lezen en zo nodig informatie in te winnen bij uw bemiddelaar. Samen vormen zij immers uw polis.

I.	Begripsomschrijvingen	4
II.	Waarborgen	7
1.	Burgerrechtelijke bedrijfsaansprakelijkheid	7
1.	Algemeen	7
2.	Omvang van de waarborg	7
3.	Duur van de waarborg	7
4.	Uitbreidingen	7
5.	Uitsluitingen	11
6.	Verzekeringsgebied	12
2.	Schade aan toevertrouwde goederen	12
1.	Algemeen	12
2.	Omvang van de waarborg	12
3.	Duur van de waarborg	12
4.	Uitbreidingen	12
5.	Uitsluitingen	12
6.	Verzekeringsgebied	13
3.	Producten- en dienstenaansprakelijkheid	13
1.	Algemeen	13
2.	Omvang van de waarborg	13
3.	Duur van de waarborg	13
4.	Uitbreidingen	13
5.	Uitsluitingen	14
6.	Verzekeringsgebied	14
4.	Beroepsaansprakelijkheid	14
1.	Algemeen	14
2.	Omvang van de waarborg	15
3.	Verzekerd bedrag beroepsaansprakelijkheid	15
4.	Duur van de waarborg	15
5.	Uitsluitingen	15
6.	Verzekeringsgebied	16
III.	Algemene bepalingen	17
1.	Omvang van de waarborg	17
2.	Franchise	17
IV.	Optionele uitbreidingen	18
1.	Persoonlijke aansprakelijkheid van de onderaannemers	18
2.	Afbraakwerken aan dragende structuren	18
3.	Onderschoeiing/ondermetseling	19
4.	Werken met open vuur of vlam	19
5.	Schade door brand en ontploffing aan het eigen werk	19
V.	Algemene waarborgbeperkingen	20
VI.	Terrorisme	22

VII.	Schaderegeling en vergoedingen	23
1.	Uw verplichtingen bij schade	23
2.	Onze schaderegeling	23
3.	Kosten en interesten – reddingskosten	23
4.	Terugvordering van de vergoeding	24
5.	Verhaalbaarheid van kosten	24
VIII.	Administratieve bepalingen.....	25
1.	Verplichtingen aangaande de polis	25
1.	Beschrijving van het risico	25
2.	Sancties	25
3.	Vermindering van het risico	25
4.	Verzwarend van het risico	25
2.	Aanpassing tarief en voorwaarden.....	26
3.	Aanvang en duur van de polis	26
4.	Premie	26
1.	Berekening.....	26
2.	Betaling.....	27
3.	Niet-betaling.....	27
4.	Premiekrediet.....	27
5.	Einde van de polis.....	28
1.	Einde van rechtswege.....	28
2.	Opzegging.....	28
3.	Opzeggingstermijnen	28
6.	Fraude	28
7.	Toepasselijk recht en bevoegde rechtbank.....	29
8.	Adreswijziging en mededeling	29
9.	Wie kan u helpen bij de uitvoering van deze polis?	29

I. Begripsomschrijvingen

De begrippen die uitgelegd worden in de begripsomschrijvingen worden in deze Algemene Voorwaarden *cursief* afgedrukt. Indien deze begrippen ook in de Bijzondere Voorwaarden worden gebruikt, moeten deze in dezelfde betekenis worden gelezen tenzij dit daar uitdrukkelijk wordt tegengesproken.

Om de tekst vlot te kunnen lezen, hebben wij Baloise Insurance vervangen door 'wij'. Als wij 'ons' of 'onze' schrijven, bedoelen wij ook Baloise Insurance.

Bezoldigingen

Alle bruto- en onbeperkte lonen en wedden, fooien en andere voordelen in geld of natura die door u werden uitbetaald exclusief de bedragen die door verlofkassen aan de arbeiders worden uitbetaald als vakantiegeld of aanvullende vakantietoelage.

Wij zullen deze laatste bedragen zelf berekenen op basis van de opgegeven lonen.

Per persoon moet steeds minstens het minimumloon worden aangegeven zoals het bij paritair akkoord is vastgesteld.

Derden

Alle andere personen dan de *verzekeringnemer* en de *verzekerden*.

Einde van de uitvoering van werken

De in de tijd eerst voorvallende gebeurtenis: voorlopige oplevering, inbezitneming, ingebruikname, terbeschikkingstelling of inbedrijfstelling van de werken zodra de *verzekerde* effectief de beschikkings- of controlebevoegdheid over de werken verloren heeft.

Facturen van de onderaannemers

Het totaalbedrag van de gefactureerde arbeidsuren door de *onderaannemers* gepresteerd voor rekening van de *verzekeringnemer*.

Leidinggevende personen

Al diegenen die beschikken over het gezag van de bedrijfsleider of aan wie dit gezag gedeeltelijk werd overgedragen.

Dit gezag verleent hen de bevoegdheid om beslissingen te nemen en instructies te geven, wanneer zij handelen binnen het kader van hun opdracht en niet als uitvoerende aangestelden.

Levering van producten

Het materiële bezitsverlies van producten of het in omloop brengen ervan, wat wil zeggen vanaf het ogenblik dat de *verzekeringnemer* of zijn aangestelden de rechtstreekse materiële controle niet meer kunnen uitoefenen of de gebruiks- of consumptievoorwaarden niet meer kunnen wijzigen.

Milieuverontreiniging

Elke aantasting van de gesteldheid van lucht, water of bodem:

- wegens het verspreiden van giftige of schadelijke bestanddelen;
- wegens het verspreiden van geuren, geluiden, golven, elektriciteit, vochtigheid, temperatuurwijzigingen;
- door uitwasemingen, uitstortingen, afscheidingen, insijpelingen, stralingen, oplossingen, trillingen;
- wegens toevoegen of onttrekken van bepaalde bestanddelen.

Alle uit eenzelfde oorzaak voortvloeiende verontreinigingen worden als een en hetzelfde *schadegeval* beschouwd.

Nucleaire wapens

Wapens of tuigen die bestemd zijn om te ontploffen door de structuurwijziging van de atoomkern.

Omzetcijfer

De som van de facturen, BTW en andere taksen niet inbegrepen, die betrekking hebben op de door u geleverde producten, uitgevoerde werken of diensten vermeld in de Bijzondere Voorwaarden.

Onderaannemer

Elke natuurlijke of rechtspersoon die, binnen het kader van de activiteiten onderschreven in de Bijzondere Voorwaarden, geheel of gedeeltelijk optreedt voor rekening van de *verzekerden*, en niet het statuut heeft van aangestelde.

Ongeval

Iedere plotse, onvoorzienbare en onopzettelijke gebeurtenis in hoofde van een *verzekerde*.

Reddingskosten

De kosten mits zij met de zorg van een goede huisvader zijn gemaakt, die voortvloeien uit:

- de door ons gevraagde maatregelen om de gevolgen van een gedekt *schadegeval* te voorkomen of te beperken;
- de maatregelen die redelijkerwijs door een *verzekerde* uit eigen beweging worden genomen om een *schadegeval* te voorkomen of om de gevolgen ervan te voorkomen of te beperken, op voorwaarde dat die maatregelen dringend zijn, dat wil zeggen dat de *verzekerde* ze onverwijld moet nemen en niet de mogelijkheid heeft eerst ons te verwittigen of ons akkoord te vragen, zonder onze belangen te schaden.

Als het gaat om maatregelen om een *schadegeval* te voorkomen, moet er bovendien nakend gevaar zijn.

Dit is een gevaar waarop zo goed als zeker een toekomstig verzekerd *schadegeval* zal volgen indien er geen maatregelen worden genomen om dit *schadegeval* of de gevolgen ervan te voorkomen of te beperken.

Schade

- Lichamelijke schade: alle nadelige gevolgen – zelfs morele – van een aantasting van de lichamelijke gaafheid.
- Stoffelijke schade: elke beschadiging, vernieling of elk verlies van goederen of dieren.
- Onstoffelijke schade: elk financieel nadeel dat voortkomt uit het ontberen van het genot van een zaak of dat voortvloeit uit het verlies van voordelen verbonden aan de uitoefening van een recht, of uit het genot van een goed of diensten van personen, en in het bijzonder de onbruikbaarheid van goederen, stijging van de onkosten, productiedaling, stillischade, winstverlies, verlies van cliënteel, van marktaandeel en andere soortgelijke nadelen.
- Onstoffelijke gevolgschade: de onstoffelijke schade die het gevolg is van een door deze polis gedekte lichamelijke of stoffelijke schade.
- Onstoffelijke niet-gevolgschade: de onstoffelijke schade die het gevolg is van een door deze polis niet gedekte lichamelijke of stoffelijke schade.
- Zuiver onstoffelijke schade: de onstoffelijke schade die niet het gevolg is van lichamelijke of stoffelijke schade.

Schadegeval

Het voorvallen van de *schade*, dat wil zeggen het eerste ogenblik waarop de *schade* zich objectief en rechtstreeks aan de *verzekerden* of de *derde* schadelijder manifesteert en onomkeerbaar wordt.

Als één schadegeval wordt beschouwd, alle *schade*, ongeacht de aard van de *schade* en het aantal schadelijders, die toe te schrijven is aan dezelfde oorzaak of aan een reeks van identieke oorzaken. De *schade* die is toe te wijzen aan dezelfde oorzaak wordt geacht te zijn overkomen tijdens het *verzekeringsjaar* waarin het eerste van deze schadegevallen is overkomen.

Terrorisme

Een clandestien georganiseerde actie of dreiging van actie met ideologische, politieke, etnische of religieuze bedoelingen, individueel of door een groep uitgevoerd, waarbij geweld wordt gepleegd op personen of de economische waarde van een materieel of immaterieel goed geheel of gedeeltelijk wordt vernield, ofwel om indruk te maken op het publiek, een klimaat van onveiligheid te scheppen of de overheid onder druk te zetten, ofwel om het verkeer of de normale werking van een dienst of een onderneming te belemmeren.

Verhaal van derden

De aansprakelijkheid van de *verzekerden* volgens de artikelen 1382 tot en met 1386 van het Burgerlijk Wetboek voor *stoffelijke schade*, met inbegrip van de onbruikbaarheid van onroerende goederen, bedrijfsschade en kosten van behoud, afbraak en opruiming, aangericht door een door de brandpolis verzekerd gevaar dat zich uitbreidt tot goederen die eigendom zijn van *derden*, gasten inbegrepen, met uitsluiting van *schade* veroorzaakt door vervuiling van de bodem, lucht of water, evenals de grondwaterlaag.

Verzekerden

De volgende personen zijn verzekerd in deze polis:

- de *verzekeringsnemer* en, als het om een rechtspersoon gaat, ook diens vennoten, zaakvoerders, bestuurders en bedrijfsleiders en de vennootschappen die in de Bijzondere Voorwaarden vermeld zijn;
- als de *verzekeringsnemer* een natuurlijke persoon is: de gezinsleden en de met hem gewoonlijk in gezinsverband samenwonenden personen voor zover zij deelnemen aan de verzekerde activiteiten;
- de aangestelden en de personen die in het kader van een beroepsopleiding werken tijdens de uitoefening van de verzekerde activiteit, zoals stagiairs.

Wij noemen deze personen in deze polis 'u'.

Verzekeringnemer

De natuurlijke persoon of de rechtspersoon die deze polis onderschrijft.

Verzekeringsjaar

De periode tussen:

- hetzij twee jaarlijkse vervaldagen van de polis;
- hetzij de datum van inwerkingtreding en de eerste jaarlijkse vervaldag;
- hetzij de laatste jaarlijkse vervaldag en de datum waartegen de polis wordt opgezegd.

II. Waarborgen

1. Burgerrechtelijke bedrijfsaansprakelijkheid

1. Algemeen

Wij verzekeren de buitencontractuele burgerrechtelijke aansprakelijkheid van iedere *verzekerde* voor een *schade* die zich heeft voorgedaan binnen de dekkingsgrenzen vermeld in de Algemene en Bijzondere Voorwaarden.

De *schade* moet toegebracht zijn aan *derden* bij de uitoefening van de verzekerde activiteit.

Wij verzekeren eveneens de contractuele aansprakelijkheid voor zover zij voortvloeit uit een feit dat op zichzelf aanleiding kan geven tot de buitencontractuele aansprakelijkheid van de *verzekerde*. De waarborg is beperkt tot het bedrag van de vergoedingen die verschuldigd zouden zijn als aan de aansprakelijkheidsvordering een buitencontractuele grondslag was gegeven.

Wij verzekeren bovendien de volgende activiteiten die verband houden met de hoofdactiviteiten:

- elke deelname aan of organisatie van commerciële, sociale of culturele evenementen die betrekking hebben op de verzekerde activiteit;
- de *schade* door eetwaren en dranken die door de *verzekerden* worden bereid of verdeeld voor consumptie ter plaatse ter gelegenheid van commerciële, sociale of culturele evenementen die betrekking hebben op de verzekerde activiteit, met inbegrip van voedselvergiftiging.

2. Omvang van de waarborg

Wij vergoeden:

- de *lichamelijke schade*, *stoffelijke schade* en *onstoffelijke gevolgschade* in hoofdsom ten belope van de bedragen vermeld in de Bijzondere Voorwaarden en dit per *schadegeval*;
- de *zuiver onstoffelijke schade* met een maximale tussenkomst van 500.000 EUR in hoofdsom per *schadegeval* in zoverre zij voortvloeit uit een *ongeval*.

De *onstoffelijke gevolgschade* en *zuiver onstoffelijke schade* is begrepen in het verzekerde bedrag voor de *stoffelijke schade*.

Wij vergoeden niet:

- de *zuiver onstoffelijke schade* die het gevolg is van een vertraging, een gebrek of een fout door een *verzekerde* begaan in de uitvoering van een overeenkomst;
- de *zuiver onstoffelijke schade* voor aansprakelijkheid op basis van art. 544 van het Burgerlijk Wetboek wegens burenhinder of voor aansprakelijkheid als gevolg van *milieuverontreiniging*;
- de *onstoffelijke niet-gevolgschade*.

3. Duur van de waarborg

Wij verzekeren de buitencontractuele burgerrechtelijke aansprakelijkheid van iedere *verzekerde* voor *schade* die zich tijdens de geldigheidsduur van de polis heeft voorgedaan.

Een vordering tot schadevergoeding die wij ontvangen na het einde van de polis is eveneens verzekerd wanneer deze vordering betrekking heeft op een *schade* aan *derden* voorgevallen tijdens de geldigheidsduur van deze polis.

4. Uitbreidingen

4.1 Milieuverontreiniging

Wij verzekeren de buitencontractuele burgerrechtelijke aansprakelijkheid als gevolg van *milieuverontreiniging* indien zij voortvloeit uit een *ongeval* dat het gevolg is van de verzekerde activiteit.

Wij vergoeden niet:

- de *zuiver onstoffelijke schade*;
- de *schade* die het gevolg is van het niet-naleven van veiligheidsnormen en veiligheidsreglementen met betrekking tot de verzekerde activiteit of door het niet-naleven van de wetten, reglementen en gebruiken in verband met de milieubescherming voor zover dit geduld wordt door *leidinggevende personen* of door de verantwoordelijke technici die in het bijzonder belast zijn met het voorkomen van *milieuverontreiniging*;
- de *schade* als gevolg van de aansprakelijkheid van een externe milieudeskundige/coördinator.

4.2 Burenhinder

Wij verzekeren de burgerrechtelijke aansprakelijkheid op basis van art. 544 van het Burgerlijk Wetboek wegens burenhinder of op basis van gelijkaardige buitenlandse rechtsregels:

- a. voor *schade* door gebouwen en infrastructuur die dienen voor de uitoefening van de verzekerde activiteit. Indien de *schade* die aanleiding geeft tot burenhinder ook een *milieuverontreiniging* veroorzaakt, zijn uitsluitend de voorwaarden van artikel 4.1. Milieuverontreiniging van toepassing;
- b. voor *schade* ten gevolge van de contractuele overname van de verplichtingen van de bouwheer door de *verzekeringnemer* op voorwaarde dat vóór de aanvang van de werken een tegensprekelijke plaatsbeschrijving werd opgemaakt.
Wij vergoeden met een maximale tussenkomst van 500.000 EUR in hoofdsom per *schadegeval*, tenzij de Bijzondere Voorwaarden een andere vergoedingsgrens voorzien. Deze *schade* is begrepen in het bedrag van de *stoffelijke schade*. De franchise per *schadegeval* bedraagt 2.500 EUR.

Wij vergoeden niet:

- de *zuiver onstoffelijke schade*.

4.3 Brand, rook, ontploffing en water

4.3.1 Wij verzekeren de buitencontractuele burgerrechtelijke aansprakelijkheid voor:

- a. de *lichamelijke schade*, de *stoffelijke schade* en de *onstoffelijke gevolgschade* veroorzaakt door brand, rook, ontploffing en water;
- b. de *stoffelijke schade* en de *onstoffelijke gevolgschade* veroorzaakt door water, brand en ontploffing aan ruimten die u gebruikt of huurt voor minder dan 32 opeenvolgende dagen met het oog op het organiseren van commerciële, sociale of culturele evenementen. Deze *schade* is gedekt ten belope van de bedragen vermeld in de Bijzondere Voorwaarden met een maximale tussenkomst van 500.000 EUR in hoofdsom per *schadegeval*;
- c. de *schade* door brand en ontploffing aan hotelkamers of gelijkaardige logementen die tijdelijk gehuurd of betrokken worden voor minder dan 32 opeenvolgende dagen voor logement van personeel op dienstreis.
Deze *schade* is gedekt ten belope van de bedragen vermeld in de Bijzondere Voorwaarden met een maximale tussenkomst van 500.000 EUR in hoofdsom per *schadegeval*.

4.3.2 Wij vergoeden niet:

- d. de *stoffelijke schade* en de onbruikbaarheid van onroerende goederen door brand, rook of ontploffing ontstaan in de gebouwen en installaties van de *verzekeringnemer* en die normaal verzekeraar is in het kader van de waarborg Verhaal van derden zoals vermeld in hoofdstuk I. Begripsomschrijvingen. De *onstoffelijke schade* die eruit voortvloeit, blijft gedekt in aanvulling van die waarborg Verhaal van derden met een maximale tussenkomst van 500.000 EUR in hoofdsom per *schadegeval*. Deze waarborg wordt slechts verleend na tussenkomst en uitputting van de waarborgen Verhaal van derden en Huurders- of gebruikersaansprakelijkheid van de door u te onderschrijven polis brand.
- e. de *stoffelijke schade* door brand, rook, ontploffing en water, wanneer zij haar oorsprong vindt in de gebouwen waarvan u geheel of gedeeltelijk eigenaar, huurder of gebruiker bent, met uitzondering van de uitbreiding zoals vermeld onder 4.3.1.b. en 4.3.1.c.

4.4 Materieel

Wij verzekeren de buitencontractuele burgerrechtelijke aansprakelijkheid voor:

- de *schade* door het eigen gebrek van materieel dat u toebehoort en dat occasioneel ter beschikking wordt gesteld van *derden*. Deze waarborg geldt niet voor materieel dat verhuurd of in leasing gegeven wordt of dat op proef ter beschikking gesteld wordt van klanten of van *derden*.

4.5 Zelfrijdende werktuigen

Wij verzekeren de buitencontractuele burgerrechtelijke aansprakelijkheid voor *schade* door het gebruik van zelfrijdende werktuigen die behoren tot de normale uitrusting nodig om de verzekerde activiteit te kunnen uitoefenen, onder meer heftrucks en andere hef- en graaftoestellen:

- a. in geval van bedrijfsrisico m.a.w. een *ongeval* dat niet onder de toepassing valt van de verplichte aansprakelijkheidsverzekering voor motorrijtuigen, geldt deze waarborg zowel binnen als buiten de omheining van het eigen bedrijf, van het bedrijf van een *derde* of van de werven;
- b. in geval van verkeersrisico van zelfrijdende werktuigen die niet ingeschreven zijn geldt de waarborg op het eigen bedrijfsterrein of op de werven en daarbuiten tot op een afstand van maximaal 200 meter.
Als het *schadegeval* is voorgevallen op een privéterrein verlenen wij dekking overeenkomstig de verzekerde bedragen vermeld in de Bijzondere Voorwaarden. In de andere gevallen geldt de dekking overeenkomstig de bepalingen van de Modelovereenkomst voor de verplichte aansprakelijkheidsverzekering inzake motorrijtuigen. Dit houdt in dat de waarborgen onbeperkt zijn voor wat betreft de *schade* die voortvloeit uit *lichamelijke schade*. De *stoffelijke schade* wordt vergoed tot 100 miljoen EUR per *schadegeval*. De *schade* aan persoonlijke kledij en bagage vergoeden wij evenwel tot 2.500 EUR per

vervoerde persoon. Deze bedragen worden om de 5 jaar van rechtswege aangepast aan het indexcijfer van de consumptieprijzen. De eerste aanpassing is gebeurd op 1 januari 2011, met als basis het indexcijfer van december 2005 (basis 2004 = 100).

Wij vergoeden niet:

- de *schade* ten gevolge van het verkeersrisico van zelfrijdende werktuigen die ingeschreven zijn.

4.6 Aangestelden in het verkeer

Wij verzekeren uw buitencontractuele burgerrechtelijke aansprakelijkheid voor de *schade* door uw aangestelden berokkend tijdens de uitoefening van de verzekerde activiteit door het gebruik van motorrijtuigen die u niet toebehoren, niet door u gehuurd of geleased worden noch door u ter beschikking werden gesteld wanneer geen beroep gedaan kan worden op een verplichte verzekering Burgerrechtelijke Aansprakelijkheid Motorrijtuigen.

De waarborgen inzake het verkeersrisico zijn onbeperkt voor wat betreft de *schade* die voortvloeit uit *lichamelijke schade*. De *stoffelijke schade* wordt vergoed tot 100 miljoen EUR per *schadegeval*. De *schade* aan persoonlijke kledij en bagage vergoeden wij evenwel tot 2.500 EUR per vervoerde persoon. Deze bedragen worden om de 5 jaar van rechtswege aangepast aan het indexcijfer van de consumptieprijzen. De eerste aanpassing is gebeurd op 1 januari 2011, met als basis het indexcijfer van december 2005 (basis 2004 = 100).

Wij behouden een recht van verhaal op elke aansprakelijke, met inbegrip van de gebruiker of bestuurder van het voertuig.

Wij vergoeden niet:

- de *schade* ingevolge de persoonlijke burgerrechtelijke aansprakelijkheid van de bestuurder en de *schade* aan het motorrijtuig zelf.

4.7 Diefstal door aangestelden

Wij verzekeren uw buitencontractuele burgerrechtelijke aansprakelijkheid die u ten laste gelegd kan worden voor diefstal of poging tot diefstal ten nadele van een *derde*:

- a. gepleegd door een aangestelde in de uitoefening van zijn functie;
- b. in de hand gewerkt door de nalatigheid van een aangestelde in de uitoefening van zijn functie.

Wij vergoeden met een maximale tussenkomst van 25.000 EUR per *schadegeval*. Dit bedrag is begrepen in het bedrag van de *stoffelijke schade* vermeld in de Bijzondere Voorwaarden. Er wordt steeds een franchise toegepast van 10 % met een minimum van 250 EUR.

4.8 Roerende en onroerende goederen

Wij verzekeren de buitencontractuele burgerrechtelijke aansprakelijkheid voor *schade* door de roerende en onroerende goederen gebruikt voor de verzekerde activiteit met inbegrip van:

- a. het door u bewoonde gedeelte of het verhuurde gedeelte van het gebouw van de uitbating;
- b. publiciteitspanelen, uithangborden, licht- en andere reclameborden;
- c. het gebruik van (goederen)liften.

Wij verzekeren bovendien:

- *schade* aan *derden* door werken die uitgevoerd worden door uw aangestelden voor uw privédoeleinden;
- *schade* door onroerende goederen die deel uitmaken van het patrimonium van de verzekerde onderneming maar die niet dienen voor de uitbating van de onderneming en die in het kader van de verzekerde activiteit bestemd zijn voor afbraak of renovatie.

Bij leegstand is *schade* door brand, rook, ontploffing of water verzekerd op voorwaarde dat alle nutsleidingen werden afgesloten.

Wij vergoeden niet:

- a. de *schade* aan *derden* als het gebouw meer dan 30 % slijtage heeft;
- b. de burgerrechtelijke aansprakelijkheid op basis van art. 544 BW.

4.9 Persoonlijke voertuigen en goederen

Wij verzekeren de buitencontractuele burgerrechtelijke aansprakelijkheid voor *schade* aan de persoonlijke voertuigen en goederen van de aangestelden, vennoten, zaakvoerders, bestuurders en bedrijfsleiders.

Wij vergoeden niet:

- a. de *schade* aan persoonlijke voertuigen en goederen die uw eigendom zijn of door u gehuurd of geleased worden;
- b. de *schade* berokkend door een personeelslid aan de persoonlijke voertuigen en goederen waarvan hij zelf houder of eigenaar is.

4.10 Geleend personeel

Wij verzekeren de buitencontractuele burgerrechtelijke aansprakelijkheid voor *schade* die aan *derden* wordt toegebracht door personeel dat vreemd is aan uw bedrijf doch u occasioneel ter beschikking werd gesteld en onder uw gezag, leiding en toezicht werkt. De wettelijke bepalingen betreffende de terbeschikkingstelling van werknemers dienen te worden nageleefd.

Indien uw aansprakelijkheid in het gedrang komt naar aanleiding van een arbeidsongeval overkomen aan dergelijke aangestelden, dan blijft de dekking verworven voor wat betreft de verhaalsvorderingen van de arbeidsongevallenverzekeraar van het slachtoffer, van het slachtoffer zelf of van zijn rechthebbenden. Deze waarborguitbreiding geldt enkel voor zover de lonen en wedden of de facturatie van deze aangestelden aan ons worden opgegeven.

4.11 Uitgeleende werknemers

Wij verzekeren de buitencontractuele burgerrechtelijke aansprakelijkheid voor de *schade* die het gevolg is van werkzaamheden uitgevoerd door aangestelden die u occasioneel ter beschikking stelt van andere werkgevers voor activiteiten die van dezelfde aard zijn als deze die vermeld worden in de Bijzondere Voorwaarden en voor zover deze aangestelden onder uw gezag, leiding en toezicht zijn gebleven.

4.12 Kandidaat-werknemers

Wij verzekeren de buitencontractuele burgerrechtelijke aansprakelijkheid voor *schade* die wordt toegebracht aan een persoon die bij u een proef komt afleggen met het oog op het afsluiten van een arbeidsovereenkomst.

4.13 Onderaannemers

Wij verzekeren in het kader van de verzekerde activiteit uw buitencontractuele burgerrechtelijke aansprakelijkheid en wij nemen uw verdediging op ons:

- voor *schade* veroorzaakt door werken uitgevoerd door *onderaannemers*;
- of voor *schade* door een gebrekkig product geleverd door een *onderaannemer*.

Deze waarborguitbreiding geldt enkel voor zover de factuurbedragen van de arbeidsuren die door de *onderaannemers* werden gepresteerd met betrekking tot deze werken aan ons worden opgegeven.

Wij vergoeden niet:

- a. de *schade* als gevolg van de persoonlijke burgerrechtelijke aansprakelijkheid van de *onderaannemers*;
- b. de *schade* die niet verzekerd zou zijn als de *onderaannemer* de hoedanigheid van *verzekerde* had;
- c. de *schade* als gevolg van de gehele of gedeeltelijke niet-uitvoering van contractuele verplichtingen zoals de laattijdige uitvoering van een bestelling of dienstverlening, de kosten om een slecht uitgevoerd werk te herbeginnen of te verbeteren.

4.14 Voertuigen die geladen of gelost worden

Wij verzekeren de buitencontractuele burgerrechtelijke aansprakelijkheid voor de *schade* aan voertuigen eigendom van *derden* die door een *verzekerde* geladen of gelost worden. Deze *schade* is begrepen in het bedrag van de *stoffelijke schade*.

Wij vergoeden niet:

- de *schade* aan de goederen zelf die geladen of gelost worden.

4.15 Ondergrondse kabels en leidingen

Wij verzekeren de buitencontractuele burgerrechtelijke aansprakelijkheid voor *schade* aan ondergrondse installaties, kabels en leidingen inclusief de *schade* aan optische vezelkabels en de hierdoor ontstane gevolgschade.

Indien wettelijk verplicht moet de *verzekerde* vóór de aanvang van de werken de liggingplannen van de ondergrondse kabels en leidingen opvragen.

Als de *verzekerde* de liggingplannen niet heeft aangevraagd, blijft de dekking verworven maar wordt de franchise hieronder vermeld verdubbeld.

Deze verhoogde franchise wordt niet toegepast als het gaat om dringende werken.

Hieronder worden de werken bedoeld die binnen een zo korte termijn uitgevoerd moeten worden dat de *verzekerde* onmogelijk de plannen kan inzien vóór de aanvang van die werken.

De dekking is voor deze werken verworven indien de *verzekerde* de liggingsplannen heeft aangevraagd zodra dit mogelijk was en in elk geval uiterlijk bij de aanvang van de werken.

Indien de duur van de dringende werken zodanig kort is dat de werken beëindigd zullen zijn vóór de *verzekerde* de plannen zal ontvangen, is de *verzekerde* vrijgesteld van het opvragen van de plannen in kwestie.

Bovenvermelde bepalingen ontslaan de *verzekerde* niet van de verplichting alle voorzorgsmaatregelen te treffen om *schade* te voorkomen, zoals: peilingen uitvoeren, alle nodige schikkingen en voorzorgen treffen, voorzichtig zijn, werkwijze aanpassen aan de omstandigheden.

Deze verplichting om voorzorgsmaatregelen te treffen, geldt eveneens indien er geen plannen bestaan en/of voorhanden zijn.

De franchise per *schadegeval* bedraagt 10 % van de *schade*, met een minimum van 500 EUR en een maximum van 1.250 EUR.

4.16 Grondverzakking

Wij verzekeren de buitencontractuele burgerrechtelijke aansprakelijkheid voor *schade* behalve *zuiver onstoffelijke schade* als gevolg van grondinstorting, -verschuiving of -verzakking en trillingen op voorwaarde dat zij het gevolg zijn van een *ongeval*.

De *stoffelijke schade* aan aanpalende gebouwen veroorzaakt door grondinstorting,-verschuiving of-verzakking als gevolg van het pompen van water of van wijziging van de grondwatertafel die noodzakelijk is voor en bijkomstig aan het uitoefenen van de hoofdactiviteit is eveneens verzekerd.

De *verzekeringnemer* verbindt zich ertoe steeds voorafgaandelijk een studie te laten uitvoeren naar de mogelijke gevaren, meer bepaald in verband met:

- hinder voor privé- of industriële pompinstallaties, bijv. door vermindering of uitschakeling van het debiet, pompen van zoutwater in de kuststreek, enz.;
- *schade* veroorzaakt door het afvoeren van het gepompte water zoals overstroming, breuk van taluds, enz.;
- droogleggen van vijvers en plassen;
- zettingen van aanpalende constructies of van verder gelegen constructies;
- wijzigingen in de grond- en bodemstabiliteit van de omgeving, met bijv. verzakkingen tot gevolg;
- droogleggen van landbouwgronden;
- verstoring van de natuurlijke ondergrondse stroming.

De *schade* veroorzaakt aan de in de nabijheid van de werf gelegen gebouwen is slechts verzekerd als voorafgaand aan de werken een tegensprekelijke plaatsbeschrijving van de aanpalende gebouwen werd opgemaakt.

Wij vergoeden niet de *schade* die het gevolg is van:

- a. schokgolven;
- b. activiteiten die enkel bestaan uit het pompen van water of wijziging van de grondwatertafel;
- c. het slaan van palen of damplanken, evenals van ontploffingswerk;
- d. afbraakwerken;
- e. bouwputten van meer dan 4 meter diepte.

Wij vergoeden met een maximale tussenkomst van 500.000 EUR in hoofdsom per *schadegeval* tenzij de Bijzondere Voorwaarden een andere vergoedingsgrens voorzien. Deze *schade* is begrepen in het bedrag van de *stoffelijke schade*. De franchise per *schadegeval* bedraagt 2.500 EUR.

4.17 Beperkte afbraakwerken

Wij verzekeren de buitencontractuele burgerrechtelijke aansprakelijkheid voor *schade* als gevolg van beperkte afbraakwerken. Dit zijn afbraakwerken in functie van renovatie of verbouwing van een onroerend goed en voor zover aan maximaal 2 dragende en steunende elementen wordt geraakt.

De dekking is enkel verworven mits voorafgaand aan de werken een tegensprekelijke plaatsbeschrijving van de aanpalende gebouwen werd opgemaakt.

5. Uitsluitingen

Wij vergoeden niet:

- a. werken uitgevoerd op meer dan 40 meter hoogte of 4 meter diepte of dieper dan de naastliggende fundering;
- b. werken met betrekking tot bruggen, spoorwegen, tunnels, (kerk)torens en fabrieksschouwen;
- c. werken onder de funderingen zoals ondermetseling en ondergravingen, gestuurde boringen, putboringen en doorpersingen;
- d. werken met open vuur, naakte vlam of hittepunt;

- e. afbraakwerken die aan meer dan 2 dragende en steunende elementen raken;
- f. persoonlijke aansprakelijkheid van de *onderaannemers*;
- g. de *schade* veroorzaakt door producten na hun levering of door werken na hun uitvoering;
- h. de *schade* aan toevertrouwde voorwerpen;
- i. de objectieve aansprakelijkheid als gevolg van de Wet van 30/07/1979 betreffende de preventie van brand en ontploffing en betreffende de verplichte verzekering van de burgerrechtelijke aansprakelijkheid in deze gevallen.

6. Verzekeringsgebied

Deze waarborgen gelden over heel de wereld voor zover het gaat om *schadegevallen* die betrekking hebben op activiteiten van een in België gevestigde uitbatingszetel.

Schade die voortvloeit uit werken die worden uitgevoerd of producten die worden geleverd in de Verenigde Staten van Amerika of Canada, is evenwel slechts verzekerd voor zover dit uitdrukkelijk is opgenomen in de Bijzondere Voorwaarden.

De zakenreizen, de deelname aan vergaderingen of seminars en bezoeken aan beurzen blijven automatisch verzekerd.

2. Schade aan toevertrouwde goederen

1. Algemeen

Wij verzekeren de buitencontractuele en contractuele burgerrechtelijke aansprakelijkheid van iedere *verzekerde* voor *schade* toegebracht aan goederen van *derden* die het voorwerp van een werk of van een advies uitmaken in het kader van de verzekerde activiteit.

De *schade* aan goederen, waaraan op het ogenblik van het *schadegeval* niet rechtstreeks wordt gewerkt, blijft verzekerd onder de waarborg Burgerrechtelijke bedrijfsaansprakelijkheid indien het gaat om werken die bij *derden* worden uitgevoerd.

2. Omvang van de waarborg

Wij vergoeden:

- a. de *stoffelijke schade* in hoofdsom ten belope van het bedrag vermeld in de Bijzondere Voorwaarden en dit per *schadegeval*;
- b. de *onstoffelijke gevolgschade*. Deze *schade* is begrepen in het verzekerde bedrag voor de *stoffelijke schade*.

3. Duur van de waarborg

Wij verzekeren de buitencontractuele en contractuele burgerrechtelijke aansprakelijkheid van iedere *verzekerde* voor *schade* die zich tijdens de geldigheidsduur van de polis heeft voorgedaan.

Een vordering tot schadevergoeding die wij ontvangen na het einde van de polis is eveneens verzekerd wanneer deze vordering betrekking heeft op een *schade* aan *derden* voorgevallen tijdens de geldigheidsduur van deze polis.

4. Uitbreidingen

Wij verzekeren bovendien de *schade* aan werkinstrumenten en zelfrijdende werktuigen van *derden* die gedurende minder dan 32 dagen aan een *verzekerde* ter beschikking werden gesteld of gehuurd of geleased worden en die op het ogenblik van het *schadegeval* worden gebruikt voor de uitvoering van een werk.

Wij vergoeden met een maximale tussenkomst van 50.000 EUR in hoofdsom per *schadegeval* tenzij de Bijzondere Voorwaarden een andere vergoedingsgrens voorzien. Deze *schade* is begrepen in het bedrag van de *stoffelijke schade*.

Wij vergoeden niet:

- de *schade* aan motorrijtuigen bestemd voor vervoer van personen of goederen.

5. Uitsluitingen

- a. de *schade* door verlies, diefstal, verdwijning of tekorten;
- b. de *schade* door brand, rook en ontploffing aan de toevertrouwde goederen die zich in de verzekerde onderneming bevinden;
- c. de *schade* aan goederen die zich voordoet tijdens de levering, de eerste plaatsing, de eerste afstelling, het testen of aan goederen die voor verwerking werden toevertrouwd, wanneer deze goederen door u of door uw *onderaannemer* vervaardigd, geleverd of verkocht werden;
- d. de *schade* aan goederen die door u gehuurd of geleased worden;
- e. de *schade* aan goederen die u uitsluitend in uw bezit hebt met het oog op:
  - opslag van goederen, bewaarneming, beheer of exploitatie van voorraad;
  - demonstratie;
  - verkoop;
  - vervoer;
- f. de *zuiver onstoffelijke schade*.

6. Verzekeringsgebied

Deze waarborgen gelden over heel de wereld voor zover het gaat om *schadegevallen* die betrekking hebben op activiteiten van een in België gevestigde uitbaterszetel.

Schade die voortvloeit uit werken die worden uitgevoerd of adviezen die worden verleend in de Verenigde Staten van Amerika of Canada, is evenwel slechts verzekerd voor zover dit uitdrukkelijk is opgenomen in de Bijzondere Voorwaarden.

3. Producten- en dienstenaansprakelijkheid

1. Algemeen

Wij verzekeren de buitencontractuele en contractuele burgerrechtelijke aansprakelijkheid van iedere *verzekerde* voor *schade* aan *derden* die zich heeft voorgedaan binnen de dekkingsgrenzen vermeld in de Algemene en Bijzondere Voorwaarden door producten na levering of door werken na uitvoering.

Wij verzekeren u voor *schade* waarvan de oorzaak een gebrek van het product of het werk is, dat te wijten is aan een vergissing, verzuim of nalatigheid in het ontwerp, de fabricage of verwerking, bereiding of het verzendklaar maken, reparatie of onderhoud, montage, verpakking, etikettering, aanbevelingen of gebruiksaanwijzingen.

2. Omvang van de waarborg

Wij vergoeden:

- de *lichamelijke* en *stoffelijke schade* in hoofdsom ten belope van de bedragen vermeld in de Bijzondere Voorwaarden en dit per *schadegeval* en per *verzekeringsjaar*;
- de *onstoffelijke gevolgschade*.
Deze *schade* is begrepen in het verzekerde bedrag voor de *stoffelijke schade*.

Wij vergoeden niet, tenzij dit uitdrukkelijk in de Bijzondere Voorwaarden wordt tegengesproken:

- de *zuiver onstoffelijke schade*;
- de *onstoffelijke niet-gevolgschade*.

3. Duur van de waarborg

Wij verzekeren de buitencontractuele en contractuele burgerrechtelijke aansprakelijkheid van iedere *verzekerde* voor *schade* die zich heeft voorgedaan aan *derden* tijdens de geldigheidsduur van de polis door producten na levering of door werken na uitvoering.

Een vordering tot schadevergoeding die wij ontvangen na het einde van de polis is eveneens verzekerd wanneer deze vordering betrekking heeft op een *schade* aan *derden* voorgevallen tijdens de geldigheidsduur van deze polis.

Bij vrijwillige stopzetting van de verzekerde activiteiten blijft deze waarborg gelden voor de *schade* die zich voordoet binnen 36 maanden vanaf de stopzetting enkel voor zover de werken werden uitgevoerd of de goederen werden geleverd vóór de datum van de stopzetting.

4. Uitbreidingen

4.1 Milieuverontreiniging

Wij verzekeren de buitencontractuele en contractuele burgerrechtelijke aansprakelijkheid als gevolg van *milieuverontreiniging* indien zij het gevolg is van de uitgevoerde werken of de geleverde producten.

Wij vergoeden niet:

- de *zuiver onstoffelijke schade*;
- de *schade* die het gevolg is van het niet-naleven van veiligheidsnormen en veiligheidsreglementen met betrekking tot de verzekerde activiteit of door het niet-naleven van de wetten, de reglementen en de gebruiken in verband met de milieubescherming voor zover dit geduld wordt door *leidinggevende personen* of door de verantwoordelijke technici die in het bijzonder belast zijn met het voorkomen van *milieuverontreiniging*.

4.2 Onderaannemers

Wij verzekeren uw buitencontractuele en contractuele burgerrechtelijke aansprakelijkheid voor *schade*:

- door de werken uitgevoerd of producten geleverd door een *onderaannemer* in het kader van de verzekerde activiteit.

Wij vergoeden niet:

- de *schade* als gevolg van de persoonlijke burgerrechtelijke aansprakelijkheid van een *onderaannemer*;
- de *schade* die niet verzekerd zou zijn als de *onderaannemer* de hoedanigheid van *verzekerde* had.

5. Uitsluitingen

Wij vergoeden niet:

- a. de *schade* aan de door u geleverde producten die aangetast zijn met een gebrek of *schade* aan gebrekkig uitgevoerde werken. Ook de kosten om deze producten op te sporen, te herstellen, te demonteren en te hermonteren, te vervangen of om het werk opnieuw uit te voeren worden niet vergoed.
Indien een door u geleverd product een onderdeel is dat je niet kan losmaken van een ander bestanddeel van een door u geleverd of uitgevoerd geheel is dit geheel volledig uitgesloten.
Indien echter een door u geleverd product vermengd wordt met andere substanties, dan geldt onze waarborg voor de reiniging of vervanging met uitsluiting van de vervangingskosten van het geleverde product;
- b. de kosten die gemaakt worden om een product of werk dat gebrekkig is of vermoed wordt gebrekkig te zijn onschadelijk te maken. Dit zijn onder meer kosten van opsporing, onderzoek en intrekking, kosten om het publiek te waarschuwen;
- c. de kosten als gevolg van een preventieve controle op producten of werken die gebrekkig zijn of vermoed worden gebrekkig te zijn;
- d. de *schade* die enkel voortvloeit uit het feit dat de geleverde producten of uitgevoerde werken niet de functies vervullen of niet aan de behoeften beantwoorden waarvoor ze bestemd zijn. Zo is onder meer de *schade* als gevolg van een gebrek aan prestatie, rendement, efficiëntie, geschiktheid, duurzaamheid of kwaliteit niet verzekerd.
De dekking blijft evenwel verworven als de *verzekerde* bewijst dat de *schade*, behalve de *zuiver onstoffelijke schade*, rechtstreeks en uitsluitend veroorzaakt werd door een materiële fout van de *verzekerde* in de uitvoering of productie en niet aan een intellectuele fout zoals een conceptiefout, een vergissing in de keuze van de fabricatienormen of -procedés.
De dekking wordt beperkt tot 125.000 EUR per *schadegeval* en per *verzekeringsjaar*, begrepen in de basiswaarborg.
Er wordt steeds een franchise toegepast van 10 % met een minimum van 2.500 EUR en een maximum van 12.500 EUR per *schadegeval*;
- e. de *schade* als gevolg van een feit of een gebeurtenis waarvan u kennis had op het ogenblik dat de polis werd onderschreven;
- f. de *schade* als gevolg van een gebrek bij de levering dat door u gekend was;
- g. de *schade* veroorzaakt door het niet voldoende uittesten en controleren van de producten voor het in omloop brengen;
- h. de *schade* veroorzaakt door producten of werken bestemd voor de werking, bouw of uitrusting van vliegtuigen, ruimtevaartuigen, schepen, nucleaire installaties;
- i. de *schade* die u ten laste gelegd kan worden op basis van de 10-jarige aansprakelijkheid krachtens artikels 1792 en 2270 van het Burgerlijk Wetboek of analoge buitenlandse wetgevingen;
- j. de *schade* door gehele of gedeeltelijke niet-uitvoering van contractuele verplichtingen zoals te late uitvoering van een bestelling of dienstverstrekking, kosten gemaakt om het slecht uitgevoerde werk over te doen of te verbeteren;
- k. aansprakelijkheid zonder fout als gevolg van enige wet of reglementering, tenzij de door de Wet van 25/02/1991 voorziene productenaansprakelijkheid of analoge buitenlandse wetgevingen;
- l. de *schade* enkel en alleen veroorzaakt door intellectuele diensten.

6. Verzekeringsgebied

Deze waarborgen gelden over heel de wereld voor zover:

- a. het gaat om *schadegevallen* die betrekking hebben op activiteiten van een in België gevestigde uitbatingszetel;
- b. het product of de werken niet door u werden geleverd of uitgevoerd in de Verenigde Staten van Amerika of Canada;
- c. het product of de werken buiten uw medeweten werden geleverd of uitgevoerd in de Verenigde Staten van Amerika of Canada. Aansprakelijkheid voor *schade* die voortvloeit uit producten of werken die met uw medeweten geleverd of uitgevoerd werden in de Verenigde Staten van Amerika of Canada, is slechts verzekerd voor zover dit uitdrukkelijk is opgenomen in de Bijzondere Voorwaarden.

4. Beroepsaansprakelijkheid

1. Algemeen

Wij verzekeren de buitencontractuele en contractuele burgerrechtelijke aansprakelijkheid van de *verzekerden* voor *schade* aan *derden*:

- als gevolg van een vergissing, een verzuim of een nalatigheid die zij hebben begaan in het kader van adviezen en diensten die verband houden met de verzekerde activiteiten.

Wij vergoeden ook:

- zonder dat de aansprakelijkheid van een *verzekerde* betrokken is: de terugbetaling van de kosten, die redelijkerwijs werden gemaakt voor de wedersamenstelling of het herstellen van documenten, files of informatiedragers die toebehoren aan *derden* en verloren gegaan zijn, gestolen, vernietigd of beschadigd werden, voor zover deze wedersamenstelling of herstelling enkel door een *derde* kan worden uitgevoerd en de *verzekerden* op dat ogenblik houder waren van die documenten, files of informatiedragers.

Deze vergoeding is beperkt tot 50.000 EUR per *schadegeval* en per *verzekeringsjaar*. Dit bedrag is begrepen in het verzekerde bedrag van de waarborg Beroepsaansprakelijkheid en verhoogt het verzekerde bedrag niet.

2. Omvang van de waarborg

Wij vergoeden binnen de waarborg Beroepsaansprakelijkheid:

- a. de *lichamelijke schade*, *stoffelijke schade* en *onstoffelijke gevolgschade*;
- b. de *zuiver onstoffelijke schade*;

3. Verzekerd bedrag beroepsaansprakelijkheid

Voor de toepassing van deze waarborg Beroepsaansprakelijkheid geldt het verzekerde bedrag tot maximaal 500.000 EUR in hoofdsom per *schadegeval* en per *verzekeringsjaar*.

Dit bedrag is begrepen in het verzekerde bedrag van de waarborg Producten- en dienstenaansprakelijkheid en verhoogt het verzekerde bedrag niet.

Indien er een andere polis bestaat, die geheel of gedeeltelijk voorziet in de verzekering van deze waarborg, zal er slechts tussenkomst worden verleend na tussenkomst en uitputting van de verzekerde bedragen waarin voorzien is door die andere polis.

De franchise bedraagt 2.500 EUR per *schadegeval*.

4. Duur van de waarborg

In tegenstelling tot wat vermeld staat in de Algemene Voorwaarden verzekeren wij uw beroepsaansprakelijkheid wanneer er schade voorgevallen is tijdens de duur van uw polis en u of wij een schriftelijke vordering tot schadevergoeding van een *derde* ontvangen vóór het einde van deze polis.

De waarborg is eveneens van toepassing op de vorderingen ingesteld tegen u of tegen ons na de datum van stopzetting van de waarborg op voorwaarde dat ze toe te schrijven zijn aan dezelfde oorzaak of een reeks van identieke oorzaken die zich hebben voorgedaan voor de datum van stopzetting van de waarborg en die reeds aanleiding hebben gegeven tot een eerste vordering vóór die datum.

Deze dekking is begrepen in het verzekerde bedrag dat van toepassing is voor het *verzekeringsjaar* waarin de eerste vordering wordt ingesteld.

Wij verzekeren ook uw beroepsaansprakelijkheid wanneer u of wij een vordering tot schadevergoeding van een *derde* ontvangen binnen 36 maanden vanaf het einde van deze polis als:

- de *schade* vóór het einde van deze polis is voorgevallen en u daarvoor niet bent verzekerd bij een andere verzekeraar;
- u ons nog tijdens de duur van deze polis feiten of daden die aanleiding kunnen geven tot *schade* heeft gemeld.

Voor de vorderingen die worden ingesteld tijdens deze periode van 36 maanden, worden de verzekerde bedragen, de franchises en alle Algemene en Bijzondere Voorwaarden toegepast, die van toepassing waren op de vervalddag, voorafgaand aan de datum van stopzetting van de polis.

5. Uitsluitingen

Wij vergoeden niet:

- a. de *schade* waarvoor het risico verplicht moet worden verzekerd (bijvoorbeeld de verzekering van de burgerrechtelijke beroepsaansprakelijkheid voor dienstverleners in de bouwsector);
- b. de *schade*, die enkel het gevolg is van het niet of slechts gedeeltelijk uitvoeren van contractuele of precontractuele verbintenissen zoals de gevolgen van het verbreken van onderhandelingen die het sluiten van een overeenkomst voorafgaan of het eenzijdig verbreken van een contract;
- c. de *schade* als gevolg van de aansprakelijkheid die haar oorsprong vindt in een niet-verzekerde activiteit;
- d. de *schade* die het voorwerp uitmaakt van de waarborgen Burgerrechtelijke bedrijfsaansprakelijkheid, Schade aan toevertrouwde goederen of Producten- en dienstenaansprakelijkheid zoals de *schade* als gevolg van levering of onderhoud of herstelling van materieel of transformatie van apparatuur;
- e. de aansprakelijkheid of betwisting met betrekking tot kostenramingen of erelonen;
- f. de *schade* als gevolg van het toepassen van technieken die nog geen commerciële of algemene toepassing hebben gekregen en/of nog onvoldoende getest zijn, rekening houdend met kennis die verworven is op wetenschappelijk en technisch vlak op dat ogenblik;
- g. aansprakelijkheid die voortspuit uit bijzondere verbintenissen die de *verzekeringnemer* aanging en die zijn burgerrechtelijke aansprakelijkheid, zoals die bepaald wordt in de wetteksten, verzwaren en in elk geval de tenlasteneming van de aansprakelijkheid van anderen, afstand van verhaal, forfaitaire schaderamingen, boeteclausules van allerlei aard;

- h. de vorderingen tot schadevergoeding gebaseerd op het enkele feit van de niet-uitvoering, gedeeltelijke of laattijdige uitvoering van prestaties of diensten;
- i. de *schade* door financieel-economische raadgevingen inzake conjunctuur of markttoestand;
- j. de kosten gemaakt om de foutief uitgevoerde prestaties te herbeginnen en/of te verbeteren.

6. Verzekeringsgebied

De waarborgen gelden voor vorderingen die worden ingediend binnen de Europese Economische Ruimte voor zover het gaat om *schadegevallen* die betrekking hebben op activiteiten van een in België gevestigde uitbatingszetel.

Diensten bestemd voor de Verenigde Staten van Amerika of voor Canada alsook vorderingen tot schadevergoeding ingesteld bij de rechtscollages en/of die onder toepassing van de wetgeving van de Verenigde Staten van Amerika of van Canada vallen, blijven eveneens uitgesloten.

III. Algemene bepalingen

Deze bepalingen zijn van toepassing op alle waarborgen.

1. Omvang van de waarborg

De vergoeding is per *schadegeval* beperkt tot de in hoofdsom bepaalde bedragen vermeld in de Bijzondere Voorwaarden. In de waarborg Producten- en dienstenaansprakelijkheid is dit tevens de grens per *verzekeringsjaar*.

Wanneer in de Bijzondere Voorwaarden een ander bedrag is voorzien voor specifieke gevallen is dit bedrag steeds begrepen in de hoofdsom.

2. Franchise

De in hoofdsom verschuldigde vergoeding en de kosten en interesten worden verleend bovenop de franchises die in de Bijzondere Voorwaarden worden vermeld.

De kosten en de interesten worden niet ten laste genomen door ons indien de *schade* onder het bedrag van de franchise valt. De verdediging van de belangen van de *verzekerden* wordt niet ten laste genomen als de *schade* minder bedraagt dan de franchise. Als eenzelfde *schadegeval* aanleiding geeft tot *schade* die het voorwerp uitmaakt van specifieke franchises, dan wordt elke franchise afzonderlijk van de andere toegepast op de *schade* waarop ze betrekking heeft.

IV. Optionele uitbreidingen

De volgende uitbreidingen zijn enkel verworven indien ze vermeld worden in de Bijzondere Voorwaarden.

1. Persoonlijke aansprakelijkheid van de onderaannemers

De *verzekeringnemer/de verzekerden* verbindt (verbinden) zich ertoe om de werken te laten uitvoeren door *onderaannemers* waarvan hij (zij) het bewijs levert (leveren) dat die op het ogenblik dat de werken aan de *onderaannemer* werden toevertrouwd:

- een eigen verzekering hebben afgesloten voor hun burgerrechtelijke aansprakelijkheid onderneming;
- zij geen achterstallige betalingen hebben t.a.v. de Belgische RSZ;
- het bewijs leveren dat zij voor alle door hen tewerkgestelde bouwvakkers in orde zijn met de Belgische RSZ.

De verzekering van de *onderaannemers* moet volgende minimumdekkingen voorzien:

- Burgerrechtelijke bedrijfsaansprakelijkheid (BA Uitbating): *lichamelijke schade* en *stoffelijke schade* vermengd: 1.500.000 EUR
- Schade aan toevertrouwde goederen: 25.000 EUR
- Producten- en dienstenaansprakelijkheid (BA Na Levering): *lichamelijke schade* en *stoffelijke schade* vermengd: 1.500.000 EUR per *schadegeval* en per *verzekeringsjaar*.

De *verzekeringnemer* verbindt er zich toe aan elke *onderaannemer* vóór de aanvang van de werken jaarlijks een verzekeringsattest op te vragen.

In uitbreiding van de Algemene Voorwaarden is er eveneens dekking voor de burgerrechtelijke aansprakelijkheid van de *onderaannemers* van de *verzekeringnemer/verzekerde*:

- wanneer op het tijdstip van een *schadegeval* de verzekering Burgerrechtelijke Aansprakelijkheid Bedrijven van de *onderaannemer*:
  - opgezegd of geschorst is wegens:
    - > niet-betaling van de premie;
  - opgezegd is:
    - > wegens faillissement;
    - > door zijn verzekeringsmaatschappij na *schade*;
- voor het verschil in voorwaarden en/of verzekerde kapitalen met de verzekering Burgerrechtelijke Aansprakelijkheid Bedrijven van de *onderaannemer*.

Er wordt steeds een franchise toegepast van tweemaal de franchise die van toepassing zou zijn wanneer de *verzekeringnemer* zelf aansprakelijk is maar die minimaal 10 % met een minimum van 500 EUR en een maximum van 1.250 EUR bedraagt.

Wij vergoeden niet:

- a. de burgerrechtelijke aansprakelijkheid van de *onderaannemer* die geen Belgische onderneming is;
- b. het verhaal van de arbeidsongevallenverzekeraar tegen de *onderaannemers*;
- c. de *schade* die niet verzekerd zou zijn indien de *onderaannemer* de hoedanigheid van *verzekerde* had;
- d. de *schade* als gevolg van gehele of gedeeltelijke niet-uitvoering van contractuele verbintenissen zoals de laattijdige uitvoering van een bestelling of dienstverlening;
- e. de kosten om het slecht uitgevoerde werk opnieuw uit te voeren.

2. Afbraakwerken aan dragende structuren

Wij vergoeden de *schade* veroorzaakt door afbraakwerken in functie van renovatie of verbouwing van een onroerend goed en die aan meer dan 2 dragende of steunende elementen raken op voorwaarde dat de *verzekerde* beschikt over een reglementaire vergunning voor de afbraakwerken en een advies van een architect of een studiebureau over de afbraakwijze.

De *schade* veroorzaakt aan de in de nabijheid van de werf gelegen gebouwen is slechts verzekerd als voorafgaand aan de werken een tegensprekelijke plaatsbeschrijving van de aanpalende gebouwen werd opgemaakt.

Wij vergoeden met een maximale tussenkomst van 500.000 EUR in hoofdsom per *schadegeval* en per *verzekeringsjaar* voor de *stoffelijke* en *onstoffelijke gevolgschade*. Deze *schade* is begrepen in het bedrag van de *stoffelijke schade*.

De franchise per *schadegeval* bedraagt 2.500 EUR.

Wij vergoeden niet:

- a. het niet manueel losmaken van gemene muren;
- b. het niet of manifest onvoldoende beschermen van scheidingsmuren;
- c. het niet in acht nemen van de adviezen gegeven door de architect of het studiebureau.

3. Onderschoeiing/ondermetseling

Wij vergoeden de *schade* veroorzaakt door het ontbreken, wegnemen of verzwakken van steunen en/of onderschoeiingswerken op voorwaarde dat zij het gevolg zijn van een *ongeval* en volgende voorwaarden worden nageleefd:

- het ondervangen van een bestaande muur moet strooksgewijs gebeuren, waarbij de lengte van een moot max. 1,25 m is;
- de afstand tussen 2 nabije, gelijktijdig in uitvoering zijnde sleuven, bedraagt minstens 2 strooklengten;
- het ondervangingsmassief is minstens even breed als de te ondermetselen muur.

De *schade* veroorzaakt aan de in de nabijheid van de werf gelegen gebouwen is slechts verzekerd als voorafgaand aan de werken een tegensprekelijke plaatsbeschrijving van de aanpalende gebouwen werd opgemaakt.

Wij vergoeden met een maximale tussenkomst van 500.000 EUR per *schadegeval* en per *verzekeringsjaar* voor de *stoffelijke* en *onstoffelijke gevolgschade*. Die *schade* is begrepen in het bedrag van de *stoffelijke schade*.

De franchise per *schadegeval* bedraagt 2.500 EUR

4. Werken met open vuur of vlam

Wij vergoeden de *schade* veroorzaakt door het uitvoeren van werk met open vuur, met naakte vlam of met hittepunten (lassen, snijbranden, solderen, uitsnijden, afbranden van verven of vernissen, ontvriezen, ...) of enig ander gelijkaardig werk op voorwaarde dat volgende maatregelen worden genomen:

- op de plaats van de werken moeten minstens 2 brandblusapparaten aanwezig zijn die onmiddellijk in gebruik kunnen worden genomen;
- de brandbare stoffen, vloeistoffen of gassen moeten verwijderd of afgeschermd worden;
- de gasflessen moeten rechtopstaand geplaatst worden buiten het bereik van open vuur, naakte vlam of hittepunten;
- de werken mogen enkel uitgevoerd worden als hiervoor voorafgaand een schriftelijke toestemming is verkregen;
- voor werken in of in de nabijheid van industriële gebouwen of installaties moet een schriftelijke toestemming van het type 'vuurvergunning' uitgegeven door de NVBB aanwezig zijn en ondertekend worden door de bedrijfsleider of zijn gevolmachtigde en door de veiligheidschef van de onderneming waar de werken worden uitgevoerd.

Wij vergoeden met een maximale tussenkomst van 500.000 EUR in hoofdsom per *schadegeval* en per *verzekeringsjaar* voor de *stoffelijke* en *onstoffelijke gevolgschade*. Die *schade* is begrepen in het bedrag van de *stoffelijke schade*.

De franchise per *schadegeval* bedraagt 2.500 EUR.

5. Schade door brand en ontploffing aan het eigen werk

Wij vergoeden de *stoffelijke schade* door brand, ontploffing en blikseminslag die op de werf wordt veroorzaakt aan:

- a. de bouwwerken die het voorwerp uitmaken van de aanneming, met inbegrip van de erin te verwerken bouwmaterialen en bouwelementen;
- b. de bouwplaatsketen;
- c. het materieel en de bouwplaatsuitrusting, de werfstoestellen die nodig zijn voor het werk in uitvoering en die eigendom zijn van de *verzekeringnemer* of die door hem gehuurd of gebruikt worden, en dit voor zover de *schade* niet wordt veroorzaakt door een eigen gebrek. De accidentele gevolgschade aan andere verzekerde goederen of delen van de verzekerde werken blijft altijd verzekerd;
- d. de persoonlijke voorwerpen van de aangestelden, vennoten, zaakvoerders, bestuurders en bedrijfsleiders.

Deze uitbreiding geldt uitsluitend tijdens het uitvoeren van de werken en uiterlijk tot het beëindigen ervan.

Wij vergoeden met een maximale tussenkomst van 500.000 EUR in hoofdsom per *schadegeval* en per *verzekeringsjaar* voor de *stoffelijke* en *onstoffelijke gevolgschade*. Die *schade* is begrepen in het bedrag van de *stoffelijke schade*.

De franchise per *schadegeval* bedraagt 2.500 EUR.

Wij vergoeden niet:

- a. schade aan documenten, software, financiële waarden, juwelen en soortgelijke zaken;
- b. schade aan verwarmingstoestellen en/of hun onderdelen door het gebruik zelf van de toestellen;
- c. schade aan elektrische of elektronische toestellen en uitrustingen door hun eigen werking.

V. Algemene waarborgbeperkingen

Wij vergoeden niet:

1. de *schade* die de *verzekerde* opzettelijk veroorzaakte;
2. de *schade* die de *verzekerde* veroorzaakte door de volgende gevallen van grove schuld:
  - terwijl hij in staat van dronkenschap was of verkeerde in een staat van alcoholintoxicatie of in een gelijkaardige toestand die het gevolg is van de inname van andere producten dan alcoholische dranken;
  - wanneer hij een weddenschap of een uitdaging heeft uitgelokt of eraan heeft deelgenomen;
  - wanneer hij deelnam aan vechtpartijen.Indien de *verzekerde* echter handelde als uitvoerend werknemer en niet als *leidinggevende persoon*, dan zullen wij toch vergoeden maar behouden wij ons een recht van verhaal voor op de aansprakelijke. In dit geval geldt steeds een franchise van 10 % met een maximum van 2.500 EUR, zonder ooit minder te kunnen zijn dan de franchise die voorzien is in de Bijzondere Voorwaarden;
3. de *schade* door het niet-naleven van wetten, regels of gebruiken eigen aan de *verzekerde* activiteiten waarbij het voor iedere met de materie vertrouwd persoon duidelijk moet zijn dat hieruit haast onvermijdelijk *schade* moest ontstaan;
4. de *schade* door het aanvaarden en uitvoeren van werken wanneer de *verzekerde* ervan bewust moest zijn dat hij niet beschikte over de nodige bevoegdheid, technische kennis, menselijke of materiële middelen om de aangegane verbintenis te kunnen uitvoeren;
5. de *schade* die voortvloeit uit door de *verzekerde* gemaakte afspraken of contractuele verplichtingen die de aansprakelijkheid van de *verzekerde* verzwaren;
6. herhaling van *schade* met eenzelfde oorzaak wegens het niet-nemen van voorzorgen na de eerste vastgestelde *schade*;
7. de *schade* die voortvloeit uit handelingen zoals financiële transacties, verduistering, misbruik van vertrouwen, oneerlijke concurrentie of aantasting van intellectuele rechten zoals handelsmerken, uitvindersoctrooien, tekeningen, modellen of auteursrechten;
8. de vergoedingen waartoe u als werkgever gehouden bent krachtens de Arbeidsongevallenwet of analoge buitenlandse vergoedingssystemen;
9. de *schade* veroorzaakt door motorvoertuigen met uitzondering van de uitbreiding vermeld onder Burgerrechtelijke bedrijfsaansprakelijkheid 4.5. Zelfrijdende werktuigen en 4.6. Aangestelden in het verkeer;
10. de *stoffelijke schade* door brand, rook, ontploffing en water, wanneer zij haar oorsprong vindt in de gebouwen waarvan u geheel of gedeeltelijk eigenaar, huurder of gebruiker bent, met uitzondering van de uitbreiding vermeld onder Burgerrechtelijke bedrijfsaansprakelijkheid 4.3.1.b. en 4.3.1.c.;
11. de boetes, gerechtskosten in strafgedingen, de 'punitive or exemplary damages' van buitenlandse rechtsstelsels, de minnelijke schikkingen ter voorkoming van een strafgeding;
12. de *schade* veroorzaakt door producten of werken die bestemd zijn voor de werking, bouw of uitrusting van luchtvaartuigen of ruimtevaartuigen en als eigenaar of gebruiker van luchtvaartuigen of ruimtevaartuigen;
13. de *schade* die rechtstreeks of onrechtstreeks het gevolg is van wijziging van de atoomkern, van radioactiviteit of van ioniserende stralingen, nucleaire substanties of nucleaire stralingen;
14. de *schade* veroorzaakt door en tijdens oorlog, oproer, twisten, stakingen, arbeidsconflicten;
15. de *schade* van welke aard ook, de verliezen, kosten of uitgaven die rechtstreeks of onrechtstreeks het gevolg zijn van een daad van *terrorisme* met inbegrip van een biologische of chemische besmetting te wijten aan een daad van *terrorisme*. In dit kader vergoeden wij evenmin de *schade* door *terrorisme* veroorzaakt door *nucleaire wapens*;
16. de *schade* van welke aard ook, de verliezen, kosten of uitgaven die rechtstreeks of onrechtstreeks het gevolg zijn van sabotage;
17. de *schade* die rechtstreeks of onrechtstreeks het gevolg is van asbest of van de schadelijke eigenschappen ervan, alsook van elk ander materiaal waarin asbest in eender welke vorm aanwezig is;
18. de *schade*, verliezen, kosten of uitgaven die het rechtstreeks of onrechtstreeks gevolg zijn van of samengaan met:
  - elektromagnetische velden;
  - genetisch gemanipuleerde organismen;
19. de *schade* veroorzaakt door het gebruik van springstoffen;
20. de *schade* aan roerende of onroerende goederen waarvan een *verzekerde* huurder, bewoner, gebruiker, bewaarnemer, leasingnemer of houder is. De uitbreiding zoals voorzien onder Waarborgen in hoofdstuk 2. Schade aan toevertrouwd goederen onderdeel 4. Uitbreidingen blijft van kracht;
21. de burgerrechtelijke en strafrechtelijke aansprakelijkheid van een *verzekerde* in zijn hoedanigheid van maatschappelijke lasthebber, bestuurder, zaakvoerder of andere bestuursorganen wegens inbreuken op hetzij de bepalingen van de wetgeving op de handelsvennootschappen, hetzij de statuten, hetzij wegens enige andere fouten, nalatigheden of tekortkomingen die zij hebben begaan in de uitvoering van hun mandaat, ongeacht de juridische grondslag;

22. de *schade* als gevolg van een foutloze aansprakelijkheid als gevolg van een wetgeving of reglementering van na 01/03/1992;
23. de *schade* die rechtstreeks of onrechtstreeks het gevolg is van het gebruik van elektronische middelen zoals internet, intranet, extranet of andere soortgelijke systemen evenals de *schade* die veroorzaakt wordt door materiële informatiedragers;
24. de *stoffelijke schade* veroorzaakt door slakkenbergen, afvalhopen en dergelijke ophopingen;
25. de *onstoffelijke niet-gevolgschade*;
26. klachten ingevolge esthetische *schade* of kleurverschillen;
27. de *schade* veroorzaakt door producten of werken die bestemd zijn voor de werking, bouw of uitrusting van offshore-installaties en als eigenaar, gebruiker of uitbater van offshore-installaties;
28. de *schade* veroorzaakt door het gebruik van schepen;
29. de milieuschade in de zin van de Europese richtlijn 2004/35/EG van 21 april 2004 betreffende milieuaansprakelijkheid met betrekking tot het voorkomen en herstellen van milieuschade.

Handels- en economische sancties

De verzekeraar is niet gehouden om dekking of schadeloosstelling te bieden krachtens deze verzekering, indien dit een inbreuk zou vormen op sanctiewet- en regelgeving uit hoofde waarvan het de verzekeraar verboden is om krachtens deze verzekering dekking te bieden of een schadeloosstelling uit te keren.

VI. Terrorisme

Binnen de waarborg Burgerrechtelijke bedrijfsaansprakelijkheid, onderdeel 4.5. Zelfrijdende werktuigen en onderdeel 4.6. Aangestelden in het verkeer, bieden wij dekking overeenkomstig de bepalingen van de Modelovereenkomst en vergoeden wij de *schade* door *terrorisme* in overeenstemming met en zoals gedefinieerd in de Wet van 1 april 2007 betreffende de verzekering tegen schade veroorzaakt door terrorisme.

Wij zijn hiertoe lid van de VZW TRIP (www.tripvzw.be) geworden.

Alle leden van de VZW TRIP samen bieden per kalenderjaar een gezamenlijke dekking aan met als basisbedrag 1 miljard EUR, jaarlijks geïndexeerd, voor de *schade* veroorzaakt door alle gebeurtenissen erkend als *terrorisme* en voorgevallen tijdens dat kalenderjaar.

De Wet voorziet tevens in de oprichting van een Comité met onder andere als opdracht:

- nagaan of een gebeurtenis voldoet aan de wettelijke definitie van *terrorisme*;
- percentages vaststellen volgens dewelke de schadevergoeding uitgekeerd moet worden.

In de gevallen waarin de wet van toepassing is, primeert deze op onze contractuele verplichting en in het bijzonder voor wat het bedrag van de schadevergoeding en de termijnen van uitbetaling ervan betreft.

VII. Schaderegeling en vergoedingen

1. Uw verplichtingen bij schade

Bij elk *schadegeval* moet u ons in elk geval onmiddellijk op de hoogte brengen.

Bezorg ons alle juiste en volledige informatie, bewijsstukken en documenten, zodat wij de precieze omstandigheden en de omvang van de *schade* kunnen vaststellen.

Iedere *verzekerde* moet alle redelijke maatregelen nemen om de gevolgen van het *schadegeval* te voorkomen of te beperken.

Mocht u na de aangifte nog nuttige en voor ons noodzakelijke informatie ontvangen, bijvoorbeeld dagvaardingen en gerechtelijke of buitengerechtelijke akten, dan moet u die zo snel mogelijk aan ons overmaken en alle vereiste procedurehandelingen vervullen.

Iedere *verzekerde* mag de materiële feiten erkennen of de eerste geldelijke of medische hulp verstrekken. Hij mag echter in geen geval enige aansprakelijkheid erkennen, een belofte tot schadevergoeding doen, een regeling treffen of een transactie sluiten. De *verzekerde* mag evenmin een daad stellen waardoor onze indeplaatsstelling tegenover de aansprakelijke *derde* geen uitwerking kan hebben.

Wanneer de *verzekerde* zonder onze toestemming de benadeelde heeft vergoed of hem een vergoeding heeft toegezegd, zijn wij hierdoor niet gebonden.

Indien u een van de voormelde verplichtingen niet nakomt en er daardoor een nadeel voor ons ontstaat, kunnen wij onze prestatie verminderen ten belope van het door ons geleden nadeel.

Wij kunnen onze dekking weigeren en de polis opzeggen, indien deze verplichtingen met bedrieglijk opzet niet zijn nagekomen.

2. Onze schaderegeling

Wij vergoeden de benadeelde als daartoe grond bestaat.

Onze tussenkomst houdt echter geen erkenning van aansprakelijkheid in vanwege een *verzekerde* en kan deze ook geen nadeel berokkenen.

Als de *schade* minder bedraagt dan de franchise wordt er geen vergoeding betaald en wordt de verdediging van de belangen van de *verzekerden* niet ten laste genomen.

Wanneer een *verzekerde* zelf de *schade* herstelt, is onze tegemoetkoming beperkt tot de kostprijs, zowel voor het arbeidsloon als voor de leveringen nodig voor de herstelling.

Bij een vordering tot schadevergoeding tegen een *verzekerde*, en voor zover onze belangen en die van hem samenvallen, leiden wij de procedure in zijn naam, maar op onze kosten.

3. Kosten en interesten – reddingskosten

Wij vergoeden de interesten op de in hoofdsom verschuldigde schadevergoeding evenals de wettelijk voorziene kosten.

Is de *schade* verzekerd, dan nemen wij ook de *reddingskosten* voor onze rekening op voorwaarde dat:

- deze *reddingskosten* door ons of met onze toestemming werden gemaakt;
- een *verzekerde* ons onmiddellijk op de hoogte bracht van alle door hem genomen dringende en redelijke reddingsmaatregelen bij nakend gevaar.

De volgende *reddingskosten* blijven ten laste van de *verzekerde*:

- de kosten die voortvloeien uit maatregelen die een *verzekerde* genomen heeft om een verzekerd *schadegeval* te voorkomen terwijl er geen nakend gevaar was of dit al was afgewend;
- de kosten die voortvloeien uit het ontbreken van preventiemaatregelen of uit het laattijdig nemen ervan.

Als deze kosten en interesten enerzijds en de *reddingskosten* anderzijds het verzekerd bedrag niet overschrijden, wordt het totaal van de *reddingskosten* en de interesten en kosten volledig door ons vergoed.

Als deze kosten en interesten enerzijds en de *reddingskosten* anderzijds het verzekerd bedrag wel te boven gaan, dan wordt de verhoging voor elk beperkt als volgt:

- a. tot 495.787,02 EUR wanneer het verzekerd bedrag kleiner is dan of gelijk is aan 2.478.935,25 EUR;
- b. tot 495.787,05 EUR plus 20 % van het gedeelte van het verzekerd bedrag dat begrepen is tussen 2.478.935,25 EUR en 12.394.676,24 EUR;
- c. tot 2.478.935,25 EUR plus 10 % van het gedeelte van het verzekerd bedrag boven 12.394.676,24 EUR met een maximum van 9.915.740,99 EUR.

Deze bedragen zijn gekoppeld aan het indexcijfer van de consumptieprijzen met als basiscijfer dat van november 1992, namelijk 113,77 (basis 1988 = 100).

De kosten en de interesten en de *reddingskosten* zijn enkel ten laste van ons in de mate dat zij betrekking hebben op de door deze polis verzekerde waarborgen.

4. Terugvordering van de vergoeding

Wanneer wij een vergoeding hebben uitbetaald, treden wij in al de rechten en vorderingen van de schadelijder tegen de aansprakelijke *derden*. Wij kunnen dus onze uitgaven recupereren van diegene die aansprakelijk is. Indien wij door toedoen van de *verzekerde* hierin niet slagen, kunnen wij van hem de teruggave van de betaalde vergoeding vorderen naar verhouding van de door ons geleden *schade*.

5. Verhaalbaarheid van kosten

De kosten die gerecupereerd worden van *derden* en de rechtsplegingsvergoeding komen ons toe.

VIII. Administratieve bepalingen

1. Verplichtingen aangaande de polis

1. Beschrijving van het risico

U bent verplicht bij het sluiten van de polis alle u bekende omstandigheden nauwkeurig mee te delen die u redelijkerwijze moet beschouwen als gegevens die voor ons van invloed kunnen zijn op de beoordeling van het risico.

2. Sancties

Miskent u deze verplichting, dan is de polis nietig wanneer blijkt dat gegevens opzettelijk werden verzwegen of opzettelijk onjuist werden meegedeeld waardoor wij misleid werden bij de beoordeling van het risico. De premies die vervallen zijn tot op het ogenblik waarop wij kennis hebben gekregen van het opzettelijk verzwijgen of opzettelijk onjuist meedelen van gegevens, komen ons dan toe.

Hebt u gegevens onopzettelijk verzwegen of onopzettelijk onjuist meegedeeld dan stellen wij, binnen de termijn van één maand te rekenen van de dag waarop wij hiervan kennis hebben gekregen, voor de polis te wijzigen met uitwerking op de dag waarop wij kennis hebben gekregen van het verzwijgen of van het onjuist meedelen.

Leveren wij het bewijs dat wij het risico nooit zouden hebben verzekerd, dan kunnen wij de polis opzeggen binnen dezelfde termijn.

Wordt het voorstel tot wijziging van de polis door u geweigerd of indien u, na het verstrijken van de termijn van 1 maand te rekenen van de ontvangst van dit voorstel, dit laatste niet aanvaardt, dan kunnen wij de polis opzeggen binnen 15 dagen.

Wanneer wij de polis niet hebben opgezegd noch een wijziging hebben voorgesteld binnen de hierboven bepaalde termijn, kunnen wij ons nadien niet meer beroepen op feiten die ons bekend waren.

Is er een *schadegeval* gebeurd voordat de wijziging of de opzegging van kracht is geworden, en het verzwijgen of het onjuist meedelen van gegevens kan u :

- niet worden verweten: dan zijn wij tot de overeengekomen prestatie gehouden;
- worden verweten: dan zijn wij ertoe gehouden de prestatie te leveren naar de verhouding tussen de betaalde premie en de premie die u had moeten betalen, indien u het risico naar behoren had meegedeeld.

Indien wij echter het bewijs leveren dat wij het risico, waarvan de ware aard door een *schadegeval* aan het licht komt, in geen geval zouden hebben verzekerd, wordt onze prestatie beperkt tot het betalen van een bedrag dat gelijk is aan alle betaalde premies.

3. Vermindering van het risico

Wanneer gedurende de loop van de polis het risico dat een *schadegeval* zich voordoet, aanzienlijk en blijvend verminderd is en wel zo dat wij, indien die vermindering bij het sluiten van de polis had bestaan, onder andere voorwaarden zouden hebben verzekerd, zullen wij een overeenkomstige vermindering van de premie toestaan vanaf de dag waarop wij van de vermindering van het risico kennis hebben gekregen.

Indien u en wij het over de nieuwe premie niet eens worden binnen 1 maand na de aanvraag tot vermindering kunt u de polis opzeggen.

4. Verzwaring van het risico

U bent verplicht gedurende de loop van de polis, onder dezelfde voorwaarden als bij het sluiten ervan, de nieuwe omstandigheden of de wijzigingen van de omstandigheden aan te geven die van aard zijn om een aanmerkelijke en blijvende verzwaring van het risico dat de *schade* zich voordoet, tot stand te brengen.

Wanneer gedurende de loop van de polis het risico dat een *schadegeval* zich voordoet, zo verzaamd is dat wij, indien die verzwaring bij het sluiten van de polis had bestaan, onder andere voorwaarden zouden hebben verzekerd, zijn wij ertoe gehouden hetzij:

- de wijziging van de polis voor te stellen met terugwerkende kracht tot de dag van de verzwaring en dit binnen een termijn van 1 maand te rekenen vanaf de dag waarop wij van de verzwaring kennis hebben gekregen;
- binnen dezelfde termijn de polis op te zeggen wanneer wij het bewijs leveren dat wij het verzwaarde risico in geen geval zouden hebben verzekerd.

Weigert u het voorstel tot wijziging van de polis of indien u, bij het verstrijken van één maand te rekenen van de ontvangst van dit voorstel, dit niet aanvaardt, dan kunnen wij de polis opzeggen binnen 15 dagen. Indien wij de polis niet hebben opgezegd noch een wijziging hebben voorgesteld binnen deze termijn, dan kunnen wij ons later niet meer beroepen op de verzwaring van het risico.

Indien zich een *schadegeval* voordoet voordat de wijziging van de polis of de opzegging van kracht is geworden en u hebt van de nieuwe omstandigheden of de wijzigingen van de omstandigheden:

- melding gemaakt: dan zijn wij tot de overeengekomen prestatie gehouden;
- geen melding gemaakt, en het ontbreken van de kennisgeving kan u:
  - niet worden verweten: dan zijn wij ertoe gehouden de overeengekomen prestatie te leveren;
  - worden verweten: dan zijn wij er slechts toe gehouden onze prestatie te leveren naar de verhouding tussen de betaalde premie en de premie die u had moeten betalen, indien de verzwaaring in aanmerking was genomen.

Indien wij echter het bewijs leveren dat wij het verzwaarde risico in geen geval zouden hebben verzekerd, wordt onze prestatie beperkt tot het betalen van een bedrag dat gelijk is aan alle betaalde premies.

Indien met bedrieglijk opzet is gehandeld, kunnen wij onze dekking weigeren. De premies die zijn vervallen tot op het ogenblik waarop wij van het bedrog kennis hebben gekregen, komen ons toe als schadevergoeding.

2. Aanpassing tarief en voorwaarden

Wij behouden ons het recht voor onze voorwaarden en ons tarief te wijzigen in de loop van de polis. De wijziging van de voorwaarden kan niet tot gevolg hebben dat wij raken aan de essentiële kenmerken van deze polis. Indien u het met deze wijzigingen niet eens bent, kunt u de polis opzeggen.

Wijziging wij onze voorwaarden of ons tarief, dan brengen wij u hiervan schriftelijk op de hoogte.

Zegt u de polis niet op overeenkomstig de hierna volgende regels, dan gaan de nieuwe voorwaarden of het nieuwe tarief in op de eerstvolgende jaarlijkse vervalddag.

Het ogenblik waarop wij u verwittigen is bepalend voor uw opzeggingsmogelijkheden en de opzeggingstermijn die u moet naleven:

1. verwittigen wij u ten minste 4 maanden vóór de jaarlijkse vervalddag, dan kunt u de polis opzeggen tegen deze vervalddag. U moet hierbij een opzeggingstermijn van 3 maanden naleven;
2. brengen wij u minder dan 4 maanden vóór de jaarlijkse vervalddag op de hoogte, dan hebt u gedurende 3 maanden na deze kennisgeving tijd om een beslissing te nemen:
  - a. kunt u een opzeggingstermijn van ten minste 1 maand naleven, dan kunt u de polis opzeggen tegen de eerste jaarlijkse vervalddag;
  - b. in alle andere gevallen kunt u opzeggen met een opzeggingstermijn van 1 maand. Ten vroegste eindigt de polis evenwel op de jaarlijkse vervalddag. De opzegging om reden van aanpassing van tarief of voorwaarden moet uitdrukkelijk vermeld worden in de opzeggingsbrief. Voor de periode ná de vervalddag rekenen wij een pro-ratopremie aan, volgens het tarief geldend vóór de kennisgeving, en behoudt u tijdens de opzeggingsperiode dezelfde voorwaarden.

U kunt de polis niet opzeggen indien de aangebrachte wijzigingen het gevolg zijn van wettelijke bepalingen waarbij u geen opzeggingsrecht wordt toegekend.

3. Aanvang en duur van de polis

Onze waarborgen gaan in vanaf de datum en voor de duur die wordt vermeld in de Bijzondere Voorwaarden, maar niet vooraleer de eerste premie betaald is. Dit is hetzij de forfaitaire premie, hetzij het eerste voorschot wanneer op afrekening wordt betaald.

Deze bepaling primeert op de Bijzondere Voorwaarden.

De polis wordt telkens stilzwijgend verlengd voor de duur van de hernieuwingsperiode die wordt vermeld in de Bijzondere Voorwaarden, tenzij deze voor minder dan één jaar wordt onderschreven of wanneer de polis minstens 3 maanden vóór de jaarlijkse vervalddag wordt opgezegd

4. Premie

1. Berekening

De premie wordt forfaitair bepaald of berekend op basis van de afrekeningsgegevens (o.a. *bezoldigingen* of *omzetcijfer*) vermeld in de Bijzondere Voorwaarden.

a. Forfaitaire premiebetaling

Bij forfaitaire premiebetaling wordt de premie berekend in functie van het aantal tewerkgestelde personen zoals opgegeven in de Bijzondere Voorwaarden.

Het aantal personen wordt als volgt vastgesteld:

- de zaakvoerder, zijn echtgeno(o)t(e), de bij hen inwonende personen en de onbezoldigde helpers tellen samen als één persoon;
- iedere werkende vennoot telt voor één persoon met uitzondering van wat hiervoor vermeld wordt;

- iedere bezoldigde werknemer of interim telt voor:
  - één persoon indien de werktijd hoger ligt dan 50 % van de normale jaarlijkse werkprestatie;
  - een ½ persoon indien de werktijd gelijk is aan of lager ligt dan 50 % van de normale jaarlijkse werkprestatie;
- het toevallig personeel is gratis verzekerd voor zover de tewerkstelling niet meer bedraagt dan 15 dagen per jaar;
- jobstudenten zijn gratis verzekerd voor zover er maximaal één gelijktijdig is tewerkgesteld en enkel gedurende maximaal 50 dagen per jaar.

Het totaalaantal personen ronden wij af naar de hogere eenheid.

Wijziging van het aantal opgegeven tewerkgestelde personen, moet u onmiddellijk melden, zodat wij de forfaitaire premie aanpassen.

b. Premiebetaling op afrekening

Bij voorlopige premiebetaling zal na ieder *verzekeringsjaar* een premieafrekening opgemaakt worden.

U moet dan ook binnen 2 maanden na de jaarlijkse vervaldag aangifte doen van de gegevens die nodig zijn voor de afrekening en vermeld zijn in de Bijzondere Voorwaarden zoals:

- *bezoldigingen* van uw personeel en het geleend personeel;
- het *omzetcijfer* van de onderneming;
- de *facturen van de onderaannemers* en alle andere afrekeningsgegevens zoals vermeld in de Bijzondere Voorwaarden.

De facturen van de *bezoldigingen* van het geleend personeel worden voor 60 % aan de *bezoldigingen* toegevoegd, de *facturen van de onderaannemers* voor 50 %.

Voor de leerjongens met leerovereenkomst en voor de minderjarige werknemers moet een *bezoldiging* worden aangegeven die ten minste gelijk is aan het gemiddelde loon van de meerderjarige werknemer in dezelfde beroeps categorie.

Indien u nalaat ons deze gegevens tijdig over te maken of indien elke controle onmogelijk is wegens het ontbreken van enige boekhouding of nog wanneer deze in dergelijke staat wordt gehouden dat nazicht onmogelijk is, zullen wij een afrekening opmaken op basis van de gegevens van het voorgaande jaar verhoogd met 50 % onder voorbehoud van aanpassing na aangifte van de ontbrekende gegevens.

Bovendien zijn deze verhoogde premies in dezelfde omstandigheden opeisbaar als de andere premies.

De betaling van deze verhoogde afrekening ontslaat u niet van de aangifte van de juiste afrekeningsgegevens.

2. Betaling

Bij forfaitaire premiebetaling moet u de premie op de vervaldag vooruitbetalen. In geval van premieberekening op afrekening moet u op de premie vervaldag een voorlopige premie betalen. Wanneer de premie niet rechtstreeks aan ons wordt betaald, is de premiebetaling bevrijdend wanneer ze gedaan wordt aan uw verzekeringstussenpersoon die op dat ogenblik de volmacht heeft om de premies te innen.

3. Niet-betaling

Bij niet-betaling van de premie kunnen wij de waarborg schorsen of de polis opzeggen wanneer wij u in gebreke hebben gesteld. Deze ingebrekestelling gebeurt bij een postkantoor door middel van een aangetekende brief. Zij bevat een aanmaning tot betaling van de premie binnen een termijn van 15 dagen te rekenen vanaf de dag volgend op de afgifte van de aangetekende brief op het postkantoor.

De schorsing of de opzegging hebben pas uitwerking vanaf de dag volgend op de verstrijking van een termijn van ten minste 15 dagen.

De premies waarvoor wij u aangetekend in gebreke hebben gesteld, moeten rechtstreeks en uitsluitend aan ons worden betaald. De dekking van de polis gaat pas opnieuw in voege vanaf de dag dat het bedrag van de achterstallige premie, vermeerderd met de interesten, op onze bankrekening is betaald.

Wanneer wij de dekking hebben geschorst, kunnen wij ook de polis opzeggen als wij die mogelijkheid hebben voorbehouden in de ingebrekestelling. De opzegging wordt dan van kracht na 15 dagen, te rekenen vanaf de eerste dag van de schorsing.

De waarborg blijft behouden voor de gedekte *schadegevallen* die zich voor de schorsing of opzegging hebben voorgedaan.

Als wij ons de mogelijkheid tot het opzeggen van de polis niet hebben voorbehouden in de ingebrekestelling, kan de opzegging alleen gebeuren na een nieuwe ingebrekestelling.

De schorsing van de dekking doet geen afbreuk aan ons recht om de premies te vorderen die later zullen vervallen, wanneer u daarvoor in gebreke werd gesteld. Ons recht is evenwel beperkt tot de premies voor 2 opeenvolgende jaren.

4. Premiekrediet

Wanneer de polis of een waarborg rechtsgeldig wordt opgezegd, betalen wij de reeds betaalde premies met betrekking tot de verzekerde periode na het van kracht worden van de opzegging terug binnen 30 dagen vanaf de inwerkingtreding van de opzegging. Bij gedeeltelijke opzegging wordt alleen het gedeelte van de premie dat betrekking heeft op en in verhouding staat tot die vermindering van verzekeringsprestaties terugbetaald.

5. Einde van de polis

1. Einde van rechtswege

De polis wordt van rechtswege beëindigd:

- op de datum van de definitieve stopzetting van de activiteiten van de onderneming. Deze stopzetting moet ons schriftelijk worden medegedeeld.

2. Opzegging

Zowel u als wij kunnen de polis opzeggen:

- tegen de eindvervaldag van de polis. In dit geval moet de opzegging gebeuren ten minste 3 maanden vóór de eindvervaldag.
- tegen de aanvangsdatum van de polis wanneer de termijn tussen de datum van het sluiten en de aanvangsdatum, een termijn van meer dan één jaar verloopt. Deze opzegging moet tenminste 3 maand voor de aanvangsdatum gebeuren.

U kunt de polis opzeggen:

- indien wij ten minste één waarborg opzeggen in een combinatiewpolis. Een combinatiewpolis is een verzekering waarbij wij ons, als risicodragers, in eenzelfde polis tot verschillende prestaties hebben verbonden, hetzij omwille van de gegeven dekking, hetzij omwille van de verzekerde risico's;
- in geval van aanmerkelijke en blijvende vermindering van het risico en indien u en wij het niet eens kunnen worden over de nieuwe premie binnen de maand na de aanvraag tot vermindering;
- indien wij onze voorwaarden of tarief wijzigen en voor zover u een opzeggingsrecht heeft overeenkomstig de rubriek 'Aanpassing tarief en voorwaarden'.

Wij kunnen de polis opzeggen:

- in geval van onopzettelijk verzwijgen of onjuist mededelen van gegevens over het risico bij het sluiten van de polis;
- in geval van een aanmerkelijke en blijvende verzwarende van het risico;
- in geval van opzettelijk verzwijgen of onjuist mededelen van gegevens tijdens de duur van de polis;
- in geval van wijziging aan het Belgische of buitenlandse recht die de omvang van de dekking kan beïnvloeden;
- in geval van niet-betaling van de premie, bijpremie, kosten of interesten. In dit geval gaat de opzegging in op de datum vermeld in onze aangetekende brief;
- na een *schadegeval*. Deze opzegging moet gebeuren ten laatste 1 maand na uitbetaling of weigering tot uitbetaling. De opzegging wordt van kracht 1 maand na de dag van de betekening ervan, indien u of de *verzekerde* een van de verplichtingen ontstaan door het *schadegeval*, niet is nagekomen met de bedoeling ons te misleiden, op voorwaarde dat wij bij een onderzoeksrechter een klacht met burgerlijkepartijstelling hebben ingediend tegen een van deze personen of hem voor het vonnisgerecht hebben gedagvaard, op basis van de artikelen 193, 196, 197, 496 of 510 tot 520 van het Strafwetboek.

Wij moeten de *schade* als gevolg van die opzegging vergoeden indien wij afstand doen van onze vordering of indien de strafvordering uitmondt in een buitenvervolginstelling of een vrijspraak.

Bovendien:

- in geval van faillissement kan de curator of kunnen wij de polis opzeggen. Evenwel kunnen wij de polis slechts opzeggen ten vroegste na 3 maanden na de faillietverklaring, terwijl de curator dit slechts kan binnen 3 maanden na de faillietverklaring;
- in geval van overgang van het verzekerde belang als gevolg van het overlijden van de *verzekeringsnemer* kan de nieuwe houder van het verzekerde belang de polis opzeggen door middel van afgifte van een aangetekende brief op een postkantoor, binnen 3 maanden en 40 dagen na het overlijden. Wij kunnen de polis opzeggen door middel van een aangetekende brief bij een postkantoor, bij deurwaardersexploot of door afgifte van de opzeggingsbrief tegen ontvangstbewijs binnen 3 maanden te rekenen vanaf de dag waarop wij kennis hebben gekregen van het overlijden.

3. Opzeggingstermijnen

De opzegging heeft uitwerking na het verstrijken van een termijn van ten minste 1 maand, te rekenen van de dag volgend op de betekening, de datum van het ontvangstbewijs of de dag die volgt op de afgifte op het postkantoor van het aangetekend schrijven behalve:

- a. wanneer de waarborg geschorst is. De opzegging door ons gegeven heeft dan onmiddellijk gevolg vanaf het verlopen van een termijn van 15 dagen te rekenen vanaf de eerste dag van de schorsing;
- b. bij opzegging tegen het einde van elke verzekeringsperiode, dit is uiterlijk 3 maanden vóór het einde van elke periode;
- c. bij opzegging na *schadegeval*. De opzegging wordt van kracht zoals hiervoor bepaald in de rubriek 'Opzegging'.

6. Fraude

Elke fraude of poging tot fraude sanctioneren wij volgens de toepasselijke wetgeving, de Algemene en de Bijzondere Voorwaarden en kan in voorkomend geval leiden tot strafrechtelijke vervolging. Wij zullen desgevallend aan het ESV Datassur

relevante persoonlijke gegevens meedelen die uitsluitend betrekking hebben op de inschatting van de risico's en het beheer van de polissen en de *schadegevallen*. Een *verzekerde* die zijn identiteit rechtvaardigt, heeft het recht die mededeling te vernemen, alsook het recht op eventuele rechtzetting van de hem betreffende gegevens bij Datassur.

Om dat recht uit te oefenen richt de betrokkene een gedateerde en ondertekende vraag met een kopie van de identiteitskaart aan het volgende adres: Datassur, Square de Meeûs 29, 1000 Brussel

7. Toepasselijk recht en bevoegde rechtbank

Het Belgisch recht en de dwingende bepalingen van de Wet van 4 april 2014 betreffende de verzekeringen en van de diverse uitvoeringsbesluiten zijn van toepassing op de polis. De niet-dwingende bepalingen gelden eveneens, behalve wanneer ervan wordt afgeweken in deze Algemene of in de Bijzondere Voorwaarden.

Alle geschillen in verband met deze polis behoren tot de uitsluitende bevoegdheid van de Belgische rechtbanken.

8. Adreswijziging en mededeling

Gelieve ons elke adreswijziging dadelijk mee te delen, want wij sturen de voor u bestemde mededelingen rechtstreeks naar het laatste door ons gekende adres. In het geval er meerdere *verzekeringsnemers* zijn, is elke mededeling die wij aan een van u richten, geldig ten opzichte van allen.

Uw briefwisseling verzendt u geldig naar een van onze postadressen.

Onze gegevens

Wij zijn Baloise Insurance. Onze website is www.baloise.be. Onze postadressen zijn:

- Antwerpen: Posthofbrug 16, 2600 Antwerpen
- Brussel: Marsveldstraat 23, 1050 Brussel
- Gent: Gaston Crommenlaan 4, blok A bus 0201, 9050 Ledeborg
- Hasselt: Herkenrodesingel 6, 3500 Hasselt

9. Wie kan u helpen bij de uitvoering van deze polis?

Uw bemiddelaar kan u inlichten over uw polis, de gekozen waarborgen en de prestaties die eruit voortvloeien. Hij zal u bij de uitvoering van de polis terzijde staan.

Klachten

Wij doen elke dag ons best om u een optimale service te bieden.

Bent u toch niet helemaal tevreden of hebt u een opmerking?

Laat het ons weten, dan kunnen wij onze diensten verder verbeteren en u helpen.

Vul het formulier in dat u kunt terugvinden op onze website, www.baloise.be. U vindt het formulier door op onze homepage te klikken op Klachten.

U kunt uw klacht ook per brief opsturen t.a.v. de Klachtendienst of bellen naar 078 15 50 56.

Indien dit geen oplossing biedt, dan kunt u zich richten tot:

Ombudsman van de Verzekeringen, de Meeûssquare 35 - 1000 Brussel - tel. 02 547 58 71 - fax 02 547 59 75 - www.ombudsman.as

U behoudt natuurlijk ook het recht om naar de rechtbank te stappen.